

O DWAZE GA LATEN!

DE GALATEN-BRIEF

vers voor vers besproken

André Piet

Stichting GoedBericht

Colofon

Titel: O DWAZE GA LATEN!

DE GALATEN-BRIEF, vers voor vers besproken

© 2023 André Piet, goedbericht.nl

Eerste druk: april 2023

Uitgever: Stichting GoedBericht, Rijnsburg

Alle rechten voorbehouden

Samenstelling: EON, evangelieomniet.nl

Cover: Art den Boer

Foto cover © Adobe Stock

Technische realisatie: Cora Sanders, Schrijverspunt

ISBN 978-94-6266-661-0

NUR 707

O DWAZE GA LATEN!

GALATEN 1

Galaten 1:1 – Paulus, afgevaardigde niet van mensen

Paulus, afgevaardigde, niet van mensen, noch door een mens maar door Jezus Christus en God de Vader, die hem opwekte vanuit de doden.

We staan aan het begin van een heftige brief. Na (zoals gebruikelijk) eerst zijn naam te hebben genoemd, brengt Paulus direct zijn *volmacht* in. En daarmee zet hij de toon voor deze hele brief. Want nadat Paulus in Galatië het Evangelie had geheraut en was vertrokken, waren er lieden gekomen die zijn autoriteit in diskrediet brachten. Hij zou een minderwaardige apostel zijn en zij gebruikten dat als motief om zijn onderwijs aan te vallen.

Paulus stelt daar *meteen* tegenover dat wat hij te melden heeft en leert, niet zomaar *zijn* uitleg of mening is. Hij was ook geen afgevaardigde van 'de twaalf' in Jeruzalem. Niet Petrus of Jakobus had hem geroepen of in zijn functie gesteld. Nee, Paulus spreekt met volmacht, als een *afgevaardigde van Jezus Christus zelf*.

Als afgevaardigde is Paulus bepaald niet de mindere van zijn collega's in Jeruzalem. Integendeel zelfs! *Zij* waren opgeleid tijdens Jezus' rondwandeling op *aarde*. Paulus daarentegen had hem ontmoet en was onderwezen vanuit *hemelse* heerlijkheid! Wil je weten wat Jezus Christus vandaag te melden heeft aan de natiën? Dan moet je bij Paulus wezen!

Galaten 1:1 – God ... die Hem opwekte vanuit de doden

Paulus, afgevaardigde, niet van mensen, noch door een mens maar door Jezus Christus en God [de] Vader, die hem opwekte vanuit de doden ...

Paulus laat in de eerste de beste zin al weten met welke volmacht hij spreekt. Hij werd afgevaardigd, niet door *een* mens, (een sterveling) maar “door Jezus Christus en God de Vader, die Hem opwekte vanuit de doden”. Zo werd hij van *Godswege* bekleed met de hoogste autoriteit. Alleen al deze aanhef, zou de mond snoeren van Paulus’ opponenten.

De Christus die uit de doden is opgewekt was het *laatste* wat al de apostelen hebben gezien. Veertig dagen later onttrok een wolk Hem aan hun ogen. Maar waar hun apostelschap *eindigde*, daar *begon* die van Paulus. Vanuit hemelse heerlijkheid heeft de opgewekte Christus hem geroepen, onderwezen en afgevaardigd.

Let ook op Paulus’ formulering: God de Vader wekte Jezus Christus op vanuit de doden. Als een refrein klinkt dit talloze keren in het NT. Jezus Christus was gedurende drie dagen *dood* en al zou God Hem niet hebben opgewekt, dan was Hij nu nog steeds dood. Stel je voor dat Jezus zelf God was (zoals de christenheid officieel leert), hoe zouden we dan *van harte* kunnen belijden dat *God* Hem uit doden opwekte (Rom.10:9)?

Galaten 1:2,3 – adressering en groet

... en alle broeders die met mij zijn, aan de ekklesia's van Galatië: genade zij jullie en vrede van God onze Vader en de Heer Jezus Christus ...

De afzender en adressering van de Galaten-brief zijn helder. De datering daarentegen is lastiger. Het belangrijkste aanknopingspunt is het bezoek aan Jeruzalem waar Paulus in Galaten 2:1 aan refereert, dat samenvalt met de apostelvergadering in Handelingen 15. De brief zal dus ergens zijn geschreven in de tijd tussen de hoofdstukken 17 en 20 van 'Handelingen'. Dat komt ongeveer overeen met de tijd tussen 50 en 55 AD. De Galaten-brief verschaft geen enkele aanwijzing voor de plaats van waaruit Paulus heeft geschreven, zodat eigenlijk alle plaatsen in aanmerking komen die hij in die tijd heeft bezocht (Korinthe, Efeze, Macedonië, enzovoort).

De brief is gericht aan "de ekklesia's van Galatië", dat is de streek waar Paulus samen met Barnabas (2:1,9,13) heeft gearbeid. Lucas beschrijft dit in Handelingen 13 en 14, waarbij plaatsnamen als Antiochië (in Pisidië), Iconium, Lystra en Derbe voorbijkomen.

De genade- en vredegroet is de gewone groet waarmee Paulus altijd zijn brieven aanvangt. Toch heeft dit in deze brief een extra dimensie omdat straks meteen zal blijken dat het juist de *genade* was waarvan de lezers zich zo vlug hadden laten afbrengen. Terwijl alles (ook de vrede!) *staat of valt* met: GENADE.

Galaten 1:4 – uitgetild uit de tegenwoordige boze aeon

... onze Heer Jezus Christus, die zichzelf gaf ten behoeve van onze zonden, om ons uit te tillen uit de tegenwoordige boze aeon, naar de wil van God onze Vader.

Christus “gaf zichzelf” en *stierf* “ten behoeve van onze zonden” (1Kor. 15:3). Niet om, zoals dat traditioneel wordt ingevuld, ‘de straf te dragen voor onze zonden’. Nee, Hij stierf om ons te bevrijden van de zonden (“dood voor de zonde”; Rom.6:11) en om in plaats daarvan nieuw leven te geven (vergl. Gal.2:20).

De “tegenwoordige boze aeon” heet in Efeze 2:2 “de aeon van deze wereld”. De tegenwoordige aeon is *boos* omdat daarin de waarheid ten onder wordt gehouden (Rom.1:18), zodat de leugen regeert. Het hoeft dan ook niet te verbazen dat de *diabolos* “de god van deze aeon” is (2Kor.4:4).

Het werk van de Heer Jezus Christus momenteel is gelovigen “uit te tillen uit de tegenwoordige boze aeon”. Door zijn Woord brengt Hij ons (letterlijk en figuurlijk) ‘op de hoogte’. Zo onttrekt Hij ons aan de boze denksfeer van de tegenwoordige aeon. We leven weliswaar in dezelfde tijd als alle andere mensen maar met dit verschil, dat *wij* er bovenuit worden getild. Onze oriëntatie, ons uitzicht, onze waarden en vastheid, kortom ons *leven* is boven, waar Christus is (Kol.3:3)!

Galaten 1:5 – de aeonen van de aeonen

... volgens de wil van onze God en Vader, aan Wie de heerlijkheid is tot in de aeonen van de aeonen. Amen!

Voordat Paulus 'losgaat' op de aanleiding van zijn schrijven, sluit hij zijn introductie af met een lofprijzing aan "onze God en Vader". Aan Hem is "de heerlijkheid". Niet slechts als een morele oproep om aan God de heerlijkheid te *geven*, maar als een objectieve vaststelling dat de heerlijkheid van Hem *is*.

De uitdrukking "tot in de aeonen van de aeonen" is vanuit het Hebreeuws een bekende overtreffende trap. Vergelijkbaar met termen als: het lied der liederen, de koning der koningen, het heilige der heiligen, enzovoort. "De aeonen van de aeonen" verwijzen naar de toekomstige, alles overtreffende wereldtijdperken. De reden daarvoor is eenvoudig. Na "de tegenwoordige *boze* aeon" (1:4), volgen twee wereldtijdperken waarin Christus zal heersen (Luc.1:33; Openb.11:15). Eerst in "de duizend jaren" en daarna in de nog overtreffender aeon waarin een hemels Jeruzalem zal neerdalen. In die beide toekomstige aeonen zal GODS heerlijkheid worden geëtaled.

In de gangbare bijbelvertalingen heeft men het onderwijs van "Gods plan van aeonen" (Ef.3:11) compleet wegvertaald. Van "de aeonen van de aeonen" maakt men dan "in alle eeuwigheid" ... Maar laat het je niet afnemen – neem de Schrift zoals ze zich aandient!

Galaten 1:6 – zo vlug laten overbrengen

Ik verwonder mij dat jullie je zo vlug laten overbrengen van Degene die jullie roept in genade van Christus ...

Het is hoogst ongebruikelijk, dat een brief in het NT aanvangt zonder woorden van dankbaarheid over de geadresseerden. Het tekent de ernst waarmee Paulus deze brief schrijft. Hij valt met de deur in huis en de verbijstering in zijn toonzetting springt van het papier af.

Er zijn twee dingen die Paulus zozeer verwonderen. In de eerste plaats dat de Galaten zich laten overbrengen van Degene die hen “in genade van Christus” roept. Dat is uiteraard God (zie 1:15; 5:8). Met het afstandnemen van het woord dat Paulus hen had verkondigd, namen ze afstand van God zelf! Dat is op zich al erg genoeg, maar de apostel verwondert zich ook over de snelheid waarmee dat plaatsvond. Het “zo vlug” kan betekenen: zo kort na Paulus’ vertrek; het kan ook betekenen dat de Galaten zich in *no-time* lieten omturnen. Kennelijk hoefden de Judaïsten er niet eens zoveel moeite voor te doen. Het proces van “overbrengen” (onvoltooid tegenwoordige tijd) was nog gaande. Wie weet waren de Galaten nog voor rede vatbaar (5:10). De situatie is alarmerend: ze waren geroepen “in genade van Christus” en nu dreigden ze deze bodem compleet te verlaten. En dat kan snel gaan ...

Galaten 1:6 – een andersoortig evangelie, dat geen ander is ...

Ik verwonder mij dat jullie zo vlug laten overbrengen van Degene die jullie roept in genade van Christus, tot een andersoortig evangelie, dat geen ander is ...

De 'transfer' waar de Galaten aan ten prooi waren gevallen, was een verplaatsing van "Degene die jullie roept in genade van Christus" naar "een andersoortig evangelie". Paulus speelt hier met twee Griekse woorden voor 'ander'. Het eerste woord is '*heteros*' en betekent: *andersoortig*. Daarnaast is er een zwakker Grieks woord voor 'ander' en dat is '*allos*'. Het betekent vooral: anders.

Een voorbeeld. Mijn zoon is na twintig jaar nog steeds dezelfde zoon en toch ... verschillend. Hij is niet '*heteros*' t.o.v. van toen, maar wel '*allos*'. Door te spreken over '*heteros*' en '*allos*' sorteert Paulus voor op wat hij in hoofdstuk 2 gaat uitleggen. Aan hem was "het Evangelie van de voorhuid" toevertrouwd, zoals aan Petrus dat "van de besnijdenis". Dat is "*allos*": twee typen boodschappen, maar van hetzelfde soort. Van één Heer afkomstig.

De boodschap die onder de Galaten werd verkondigd was echter niet slechts *anders* ('*allos*'), maar wezenlijk *andersoortig* ('*heteros*') dan waarin ze waren geroepen! De boodschap van Petrus' c.s. was goed en ter zake – voor de besnijdenis. Maar wordt diezelfde boodschap *vermengd* met die aan de natiën – dan wordt ze "andersoortig".